

KODI ETIK

FONDACIONI ALBIZ

Kodi etik i Fondacionit Albiz

Kryeredaktor
Ilir Idrizi, drejtor ekzekutiv

Redaktor
Gramoz Shabani

Dizajni
Eroll Demiri

Shtypi
Aj-Graf MATBAA

Tirazhi
500 kopje

© Të gjitha të drejtat janë të rezervuara.

Asnjë riprodhim i pjesëshëm ose i plotë nuk mund të bëhet pa lejen
paraprake të botuesit.

Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e vetme e autorit dhe në asnjë
mënyrë s'mund të konsiderohet se i shpreh pikëpamjet e Civica Mobilitas,
Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) apo organizatave
që e realizojnë.

tetor, 2017

Shkup, Republika e Maqedonisë

Kolegë të nderuar,

Fondacioni Albiz ka reputacion të ndershmërisë, integritetit dhe besueshmërisë para shfrytëzuesve final, institucioneve dhe në përgjithësi në bashkësi. Ky reputacion ka të bëjë me përpjekjet dhe përkushtimin shumëvjeçar të punësuarve, të cilët i pasqyrojnë vlerat dhe moralin që i imponojnë organet drejtuese të organizatës. Që ta mbajmë emrin e mirë, duhet t'i përmbahemi standardeve të larta për sjelle me përgjegjësi ndaj bashkësisë, palëve të prekur dhe të interesuara, dhe bashkësisë në tërësi.

Ky Kod etik i vendos parimet dhe standardet e sjelljes të cilat do të vazhdojnë ta udhëheqin zhvillimin e Fondacionit Albiz në të ardhmen.

Sjellja e keqe nga ana e cilitdo individ, i cili është pjesë e ekipit të Fondacionit Albiz, mund ta diskreditojë punën e përgjithshme të organizatës, pa dallim nëse kjo sjellje joadekuante është motivuar nga besimi se kjo mund të jetë e dobishme për Fondacionin Albiz ose është me motiv për përfitim personal.

Mu për këtë, respektimi i ligjit, dhe duke iu përmbajtur politikave për qeverisje të mirë dhe vlerave morale të Fondacionit Albiz, janë të domosdoshme për çdo të punësuar dhe vullnetar në organizatë.

Ju lutemi që ta lexoni me kujdes këtë Kod etik dhe të njoftoheni me dispozitat e të njëjtit. Dokumenti shërben si udhëzues për miratimin e vendimeve të drejta, por mund të shërbejë edhe si standard i përgjithshëm për sjellje të mirë ndaj palëve të prekura dhe të interesuara me punën e organizatës.

Ky Kod etik ka të bëjë me anëtarët e këshillit drejtues, të punësuarit, menaxherët dhe vullnetarët e Fondacionit Albiz.

Imazhi ynë i një organizate me përgjegjësi, transparente dhe llogaridhënëse, që vepron në interes të bashkësisë dhe nevojave të grupeve të marginalizuara dhe të rrezikuara në shoqëri, është mes mjeteve më të vlefshme me të cilat disponojmë dhe mbi të cilat e bazojmë zhvillimin dhe rritjen tonë, dhe qëllimi ynë i përbashkët duhet të jetë që t'i ruajmë dhe t'i përmirësojmë këto vlera edhe në të ardhmen. Secili prej ne është përgjegjës për ruajtjen e standardeve më të larta të ndershmërisë, integritetit dhe besueshmërisë.

Me respekt,

Ilir Idrizi

Drejtorekzekutiv

PËRMBAJTJA

1	<i>HYRJE</i>	5
	1.1 <i>Qëllimet e kodit etik</i>	5
	1.1.1 <i>Përgjegjësitë për Këshillin drejtues</i>	6
2	<i>PROCEDURAT PËR VEPRIM LIDHUR ME KODIN</i>	7
	2.1 <i>Çështjet lidhur me Kodin</i>	7
	2.2 <i>Paraqitja e shkëljeve</i>	7
	2.3 <i>Dënim për kundërvajtje</i>	8
	2.4 <i>Politika plotësuese</i>	8
3	<i>HARMONIZIMI ME LIGJET, RREGULLAT DHE PROCEDURAT</i>	9
	3.1 <i>Harmonizimi me ligjet</i>	9
	3.1.1 <i>Ambienti i punës dhe sjellja</i>	9
	3.1.2 <i>Diversitet dhe mundësi të barabarta për punësim</i>	9
	3.1.3 <i>Shqetësimi</i>	10
	3.1.4 <i>Siguria në vendin e punës</i>	11
	3.1.5 <i>Sjellje të ndaluara</i>	11
	3.1.6 <i>Procedurat për paraqitjen e kërcënimit</i>	11
	3.1.7 <i>Paraqitja e kundërvajteve</i>	12
4	<i>KONFLIKTI I INTERESEVE</i>	12
5	<i>BESUESHMËRIA</i>	13
	5.1 <i>Mbrojtja e informatave të besueshme</i>	13
	5.2 <i>Komunikimi me mediat dhe opinionin</i>	13
6	<i>MUNDËSITË PËR RRRITJE DHE ZHVILLIM ORGANIZATIV</i>	15
	6.1 <i>Pasqyrë</i>	15
	6.2 <i>Pronësia e mjeteve dhe prodhimeve për zhvillim të organizatës</i>	15
	6.3 <i>E përgjithshme</i>	16
	6.3.1 <i>Dhuratat, vaktet dhe zbatimet</i>	16
7	<i>ANGAZHIMI JASHTË OBLIGIMEVE TË PUNËS</i>	17
	7.1 <i>E përgjithshme</i>	17
	7.2 <i>Angazhime dhe publikime</i>	17
	7.3 <i>Pjesëmarrje në aktivitete qytetare dhe bamirëse</i>	17
	7.4 <i>Aktivitete politike</i>	18
8	<i>MBROJTJA E MJETEVE DHE SHFRYTËZIMI I DREJTË I PRONËS</i>	18
	8.1 <i>Pasqyrë</i>	18
	8.2 <i>Mbrojtja e mjeteve</i>	18
	8.3 <i>Përdorimi i sistemeve kompjuterike, e-posta dhe interneti</i>	19
	8.4 <i>Furnizuesit</i>	19
9	<i>AFATET PËR AUTORIZIM</i>	20
	9.1 <i>Librat, incizimet, kontabiliteti dhe raportimi financiar</i>	20
	9.2 <i>Paraqitja e sjelljes jo legale ose jo etike</i>	21
10	<i>INFORMATAT PËR KONTAKT PËR PERSONIN PËRGJEGJËS PËR ZBATIMIN E KODIT</i>	21

1.1 Qëllimet e kodit etik

Ky Kod etik ("Kodi") i përshkruan standardet e sjelljes të këshillit drejtues, të punësuarit dhe vullnetarët në Fondacionin Albiz.

Praktikat dhe rregullat e përshkruara në këtë Kod bazohen mbi vlerat morale dhe parimet etike, si dhe me respektimin e kornizës ligjore, dhe kanë për qëllim që ta përmirësojnë punën organizative efikase dhe efektive, ndërsa gjatë kësaj ta ruajnë dhe avancojnë raportin e Fondacioni Albiz me shfrytëzuesit final.

Qëllimi i Kodit është të sigurojë drejtime dhe ti caktojë standardet e përbashkëta etike, përmes të cilave do të sigurohet se Fondacioni Albiz i respekton dhe i mbron parimet e barazisë, diversitetit, qëllimit të mirë, partneritetit, respektit të ndërsjellë, aktivizmit social, të qenit të hapur, transparencës dhe profesionalizmit, dhe se këshilli drejtues, të punësuarit dhe vullnetarët do t'i përmbahen këtyre parime gjatë punës së përditshme.

Secili prej ne duhet t'i përmbahet bazës konsistente. Kodi i rregullon aktivitetet dhe praktikat e punës të anëtarëve të Këshillit drejtues të Fondacionit Albiz, menaxherëve dhe të gjitha të punësuarve në përbashkëti me aktorët, shfrytëzuesit final, furnizuesit e shërbimeve dhe bashkëpunëtorët, si dhe raportet me institucionet publike dhe bartësit e vendimeve, por edhe marrëdhëniet e brendshme mes të punësuarve dhe në suaza të niveleve të hershme të hierarkisë organizative. Këto raporte kanë rëndësi thelbësore për suksesin e vazhdueshëm të Fondacionit Albiz.

Me këtë Kod parashihen dhe përcaktohen:

- Standardet për sjellje të ndershme dhe etike, duke përfshirë edhe veprimin etik gjatë përbashkëti me konflikte të interesave mes marrëdhënive personale dhe profesionale;

- Nevoja për publikimin e plotë, të drejtë, të saktë, me kohë dhe të qartë të raporteve dhe dokumenteve të cilat janë rregulluar në pajtim me ligjin;

- Nevoja prej harmonizimit me ligjet, normat dhe rregullat valide;

- Procedura për raportim të brendshëm në rast të sjelljes jo legale ose shkeljes të Kodit.

- Përgjegjësit për t'iu përmbajtur Kodit;

1.1.1 Përgjegjësitë për Këshillin drejtues

Këshilli drejtues i Fondacionit Albiz e miraton këtë Kod dhe obligohet që ta sigurojë aplikimin e tij në të gjitha nivelet e organizatës dhe ndaj aktorëve të tjerë.

Në pajtim me këtë Kod, Këshilli drejtues i Fondacionit Albiz punon drejt dhe me ndershmëri, dhe i respekton standardet etike të Fondacionit Albiz. Anëtarët e Këshillit drejtues i shmangin situatat dhe aktivitetet të cilat negativisht mund të reflektohen ndaj integritetit të tyre personal ose ndaj integritetit të Fondacionit Albiz. Këshilli drejtues është përgjegjës për azhurnimin e Kodit, me qëllim që të sigurojë se dokumenti si pjesë e politikave për menaxhim cilësor të organizatës i pasqyron ndryshimet dhe gjendjen e ambientit të jashtëm ku Fondacioni Albiz funksionon.

Ky Kod e jep bazën për sjellje etike dhe mundëson që të vendoset sistem i brendshëm, përmes të cilit Fondacioni Albiz do ta parandalonte dhe pengonte sjelljen jo etike dhe punën në suaza të fondacionit dhe ndaj aktorëve të jashtëm.

2. PROCEDURAT PËR VEPRIM LIDHUR ME KODIN

Fondacioni Albiz obligohet ndaj të gjithë të punësuarve, vullnetarëve dhe personat e angazhuar përkohësisht t'ua japë Kodin dhe të sigurohet se të njëjtit e kuptojnë dhe pajtohen me procedurat e Kodit. Secili i punësuar, vullnetar, person i angazhuar përkohësisht ose person i cili punon në projekt, pas leximit të Kodit, nënshkruan Deklaratë për pëlqim që të veprojë në pajtim me Kodin etik.

Nëse personi dyshon se cilado nga praktikat e deritanishme të punës nuk janë në pajtim me parimet etike të organizatës, të njëjtat i paraqet te personi përgjegjës për zbatimin e Kodit, i cili caktohet nga ana e Këshillit drejtues, dhe bashkë e përcaktojnë planin dhe dinamikën për tejkalimin e praktikave negative. Për të gjitha çështjet, procedurat dhe obligimet të cilat dalin nga ky Kod, të punësuarit, vullnetarët dhe personat e angazhuar përkohësisht në Fondacionin Albiz konsultohen me personin përgjegjës për zbatimin e Kodit.

2.1 Çështjet lidhur me Kodin

Për cilat do çështje lidhur me Kodin, të punësuarit i drejtohen personit përgjegjës për zbatimin e Kodit. Informatat se si të kontaktohet ky person është përshkruar në pjesën "Informata të rëndësishme për kontakt".

2.2 Paraqitja e shkeljeve

Në rast se vërtetohen shkelje të Kodit, veprim i cili është në kundërshtim me dispozitat ligjore ose puna jo legale, jeni të obliguar që të paraqitni raport deri te personi përgjegjës për zbatimin e Kodit.

Në rast se çështja pse problemi ka të bëjë me personin përgjegjës për zbatimin e Kodit, ose të kontaktoni me resurs tjetër, atëherë drejtoheni te Drejtori ekzekutiv ose deri te anëtarët e Këshillit drejtues. Fondacioni Albiz do të angazhohet ta ruajë në fshehtësi identitetin e secilit që ka paraqitur shkelje gjatë punës. Një nga qëllimet e Fondacionit Albiz është të sigurojë proces kundër të punësuarve, udhëheqësve, nëpunësve, drejtorëve ose të punësuarve tjerë të cilët me vullnet të mirë raportojnë, ose bashkëpunojnë në hetimi gjatë parashtrimit të çfarëdolloj të raporteve, shkeljeve të mundshme të ligjeve etj.

Megjithatë, nëse me vetëdije ose me pakujdesi jepni informata të rrejshme, kjo mund të rezultojë me procedurë disiplinore ose masa tjera adekuate.

2.3 Dënim për kundërvajtje

Shkelja e Kodit, kundërvajtje e ligjeve ekzistuese ose mosrespektimi i të njëjtave mund të paraqesë bazë për procedurë disiplinore, duke përfshirë edhe shkarkim nga vendi i punës.

2.4 Politika plotësuese

Dispozitat e Kodit nuk i përfshinë dhe parasheh të gjitha situatat ose ngjarjet që mund të paraqiten gjatë punës së Fondacionit Albiz. Prandaj, Fondacioni Albiz ka mundësi që ta azhurnojë dhe plotësojë Kodin, në pajtim me nevojat dhe me qëllim që të të mund t'i adresojë temat të cilat nuk janë përfshirë me Kodin ose të sigurojnë detaje më të mëdha për temat të cilat tashmë janë përfshirë me Kodin.

3.1 Harmonizimi me ligjet

Fondacioni Albiz është themeluar dhe funksionon në territorin e Republikës së Maqedonisë. Të gjithë anëtarë e Këshillit drejtues, të punësuarit, personat e angazhuar përkohësisht dhe të punësuarit në projekte të cilat i realizon Fondacioni, janë të obliguar që t'i respektojnë të gjitha ligjet valide dhe rregulla, të cilat kanë të bëjnë me punën e organizatave qytetare dhe fondacioneve, si dhe Statutin e organizatës. Edhe pse ligji i rregullon standardet e sjelljes, ky Kod në pjesë të caktuara mund të kërkojë sjellje të cilat i tejkalon rregullat ligjore.

3.1.1 Ambienti i punës dhe sjellja

Fondacioni Albiz kërkon që të gjithë të punësuarit të sillen me njëri tjetrin me respekt dhe në mënyrë që është në pajtim me këtë Kod dhe të gjitha politikat, ligjet dhe rregullat e aplikueshme.

3.1.2 Diversitet dhe mundësi të barabarta për punësim

Një nga politikat dhe vlerat e Fondacionit Albiz është përpjekja për mundësi të barabarta. Të gjitha kushtet për punësim, duke i përfshirë, por duke mos u kufizuar në punësim, por edhe në mundësitë për pjesëmarrje në trajnim, avancim, kompensime, transferime dhe aktivitete tjera të cilat kanë të bëjnë me kapitalin njerëzor, do të bëhen pa marrë parasysh përkatësinë etnike, gjininë, moshën, invaliditetin, statusin martesor, religjionin, orientimin seksual ose klasifikim tjetër dhe përcaktim personal, që do të mund të shërbente si faktor për diskriminim. Politika e Fondacionit Albiz është ta trajtojë secilin të punësuar ose punëkërkues me dinjitet dhe respekt.

Fondacioni Albiz përpiqet t'i zgjedhë personat më të kualifikuar pa marrë parasysh karakteristikat e cekura më sipër.

Fondacioni Albiz nuk do të lejojë kurrfarë forme të hakmarrjes kundër individit, i cili inicion çështje për mundësi të barabarta për punësim. Që të sigurohet se Fondacioni Albiz ofron ambient pune pa pengesa artificiale, mosrespektimi i politikës për mundësi të barabarta do të sjell deri te aksioni disiplinor, që mund të përfshijë edhe shkarkimin e personit i cili e ka bërë shkeljen.

3.1.3 Shqetësimi

Fondacioni Albiz e ndalon keqtrajtimin e qëllimshëm dhe të paqëllimshëm (mobing) të cilitdo person nga ana e një personi tjetër, në bazë të cilësdo karakteristikë dhe përcaktim personal, duke përfshirë, por duke mos u kufizuar në religjion, ngjyrë, përkatësi etnike, gjini, moshë, invaliditet, status martesor, ose orientim seksual.

Qëllimi i kësaj politike nuk është që Fondacioni Albiz ta rregullojë moralin personal të punësuarve, por të sigurojë se askush nuk keqtrajton të punësuar tjetër në vendin e punës.

Secili që ndjen se ai ose ajo i është nënshtruar sjelljes që e shkel këtë politikë menjëherë duhet ta paraqesë problemin te udhëheqësi i tij ose i saj i drejtpërdrejtë, si dhe personit përgjegjës për zbatimin e këtij Kodi.

Në rast se i punësuar nuk është i sigurt se kujt duhet t'ia parashtrorë pyetjen për keqtrajtim, ose nëse nuk ka marrë përgjigje të kënaqshme në afat prej pesë (5) ditë pune pasi që e ka paraqitur incidentin, të cilin e llogarit si keqtrajtim i të punësuarit, e kontakton Drejtorin ekzekutiv.

Çdo raport për shqetësim të paramenduar do të hulumtohet tërësisht dhe atje ku është adekuate, do të ndërmerren masa korrigjuese. Shkelja e kësaj politike do të rezultojë me procedurë disiplinore, e cila mund të përfshijë edhe shkarkim nga vendi i punës. Të gjitha ankesat do të ruhen në fshehtësi.

Fondacioni Albiz nuk do të lejojë çfarëdo forme të revanshizmit kundër individëve, të cilët me vullnet të mirë e kanë paraqitur rastin ose kanë marrë pjesë në shkarkimin e të njëjtit.

Të punësuarit të cilët me qëllim, pa bazë e dëmtojnë të punësuarin tjetër kanë parashtruar ankesë për shqetësim, mund të përballen me procedurë disiplinore ose tjetër dhe të shkarkohen nga vendi i punës.

3.1.4 Siguria në vendin e punës

Fondacioni Albiz fuqishëm i është përkushtuar sigurimit të vendin të sigurte të punës. Qëllimi i kësaj politike është të minimizohet rreziku prej lëndimit personal të punësuarve dhe dëmtimi i Fondacionit Albiz, pronës personale dhe pronës të organizatës.

Fondacioni Albiz pret nga të punësuarit e vet që me arsye t'i qasen problemeve dhe konflikteve në vendin e punës, t'i zgjidhin në mënyrë profesionale dhe me përgjegjësi, si dhe të mendojnë arsyeshëm gjatë identifikimit të situatave të rrezikshme potenciale.

Po ashtu, të punësuarit janë të obliguar që t'i respektojnë rregullat për siguri gjatë punës.

3.1.5 Sjellje të ndaluara

Fondacioni Albiz nuk do të tolerojë kërcënime, gjuhë kërcënuese ose çfarëdo akte tjera të agresionit ose dhunës të kryera drejt ose nga ana e cilitdo të punësuar. Nën kërcënim nënkuptohet çdo shqetësim verbal ose fizik ose keqpërdorim, çdo përpjekje e frikësimit ose futja e frikës të tjerëve, gjesteve kërcënuese ose çdo veprim armiqësor, agresiv, të dëmshëm dhe destruktiv të ndërmarrë për shkak të dominimit ose frikësimit.

Në hapësirat e Fondacionit Albiz nuk lejohet të futet kurrfarë arme.

3.1.6 Procedurat për paraqitjen e kërcënimit

Të gjitha situatat e rrezikshme potenciale dhe kërcënimet nga ana e bashkëpunëtorëve, duhet të paraqiten menjëherë deri te udhëheqësi i drejtpërdrejtë ose person tjetër përgjegjës për zbatimin e këtij Kodi. Të gjitha kërcënimet do të hetohen menjëherë. Asnjë nga të punësuarit nuk do t'i nënshtrohet revanshizmit, frikësimit ose procedurës disiplinore si pasojë e paraqitjes të kërcënimit me vullnet të mirë në suaza të kësaj politike.

Nëse hetimi vërteton se ekziston kërcënim prej veprës së dhunshme ose dhunës, Fondacioni Albiz do të ndërmarre aksion të shpejtë dhe adekuat korrigjues. Nëse ndonjë i punësuar i është nënshtrohet kërcënimit nga jashtë, të njëjtin e paraqet dhe si kërcënim i identifikuar nga brenda.

3.1.7 Paraqitja e kundërvajtjeve

Të gjithë anëtarët e Këshillit drejtues të Fondacionit Albiz, të punësuarit, personat e angazhuar përkohësisht ose tjerë, janë të obliguar që të bëjnë gjithçka që ta pengojnë keqtrajtimin në vend pune, shqetësimin seksual, dhunën në vend pune, diskriminimin dhe revan-shizmin. Fondacioni Albiz i bën thirrje të punësuarve që menjëherë t'i paraqesin rastet e shqetësimit, dhunës, diskriminimit ose revan-shizmit te përgjegjësi i tyre ose personi që është përgjegjës për zbatimin e këtij Kodi.

Të gjitha raportet do të adresohen menjëherë, ndërsa i punësuarit i cili e ka paraqitur kundërvajtjen do të informohet për rezultatin pasi që të përfundojë i gjithë hetimi dhe të ndërmerren masat adekuate.

4 KONFLIKTI I INTERESEVE

“Konflikti i interesave” paraqitet kur interesi i juaj privat përzihet në çfarëdo mënyre me interesat e Fondacionit Albiz. Situatë konflikti mund të paraqitet kur i punësuarit ndërmerr aktivitete ose ka interes që e vështirëson punën e tij ose saj objektive dhe efektive. Po ashtu, konflikti i interesave mund të paraqitet kur i punësuarit ose anëtarë i familjes së tij ose saj të drejtpërdrejtë shfrytëzon beneficione personale joadekuate si rezultat i pozitës së tij ose saj në Fondacionin Albiz. Prej personave me të cilët ka të bëjë ky Kod pritet që t'i shmangin situatat e këtilla të cilat krijojnë konflikt material mes interesit dhe detyrave tuaja personale dhe përgjegjësive ndaj Fondacionit Albiz.

5.1 Mbrojtja e informatave të besueshme

Informatat të cilat përmbajnë të dhëna personale, si dhe informata të cilat nuk janë me karakter publik, ndërsa kanë të bëjnë me Fondacionin Albiz dhe punën e tij, të punësuarit, shfrytëzuesit, furnizuesit dhe palët tjera të interesuara dhe të prekura ruhen në besueshmëri dhe nuk publikohen pa autorizim adekuat.

Personave të përfshirë me këtë Kod, mund t'u besohen informata të besueshme. Informatat e besueshme mund të shfrytëzohen vetëm për nevojat e qëllimeve të organizatës, vetëm në suaza të mundësive dhe kufizimeve ligjore. Të punësuarit dhe personat e përfshirë me Kodin nuk duhet t'i ndajnë informatat e besueshme personat jashtë Fondacionit Albiz, duke i përfshirë familjet dhe miqtë, ose me të punësuarit tjerë të cilët nuk "duhet t'i dinë" këto informata që t'i kryejnë obligimet e veta të punës.

Po ashtu, ndoshta do të nevojitet që të nënshkruani marrëveshje për besueshmëri për punë të caktuara, të cilat i zbatojnë në suaza të organizatës.

Personat e prekur me këtë Kod të cilët kanë qasje deri te informatat dhe të dhënat e besueshme, të cilat nuk janë me karakter publik, kanë për obligim që ta ruajnë besueshmërinë e informatave, deri në shkallën dhe mënyrën e cila është e rregulluar me ligj, bile edhe në rast të (pas) përfundimit të obligimeve të punës në Fondacionin Albiz. Dokumentet të cilat përmbajnë informata të besueshme duhet të ruhen në vend të sigurve në hapësirat e Fondacionit Albiz.

Informata të besueshme janë informatat të cilat në përgjithësi nuk janë të kapshme për opinionin dhe përfshinë, por nuk kufizohet në:

- Informata afariste ose teknike, programe, projekte dhe dokumente tjera që janë të vlefshme dhe nuk janë të njohura në opinion, por i japin përparësi organizatës gjatë punës;

- Të gjitha prodhime dhe rezultatet të zhvilluara në suaza të ndonjë projekti ose procesi pune të Fondacionit Albiz, të cilat janë unike, sigurojnë përparësi në punë dhe bazohet mbi rritjen e mëtejshme dhe zhvillimin e organizatës;

- Të dhëna personale siç janë të dhënat për shfrytëzuesit, të punësuarit, furnizuesit dhe palët tjera të interesuara dhe të prekura;

- Të ardhurat, shpenzimet, fitimet, raportet financiare, softueri, planet operative;

- Buxhetet, projektimet, raportimi i brendshëm financiar, raportimi për shitje, listat e furnizuesve, shpenzimet për blerje të prodhimeve, rrogat dhe informata tjera, para se të shpallen publikisht, si pjesë e raporteve të rregullta për punën e organizatës;

- Kushtet, të cilat nuk shpallen publikisht, për marrëveshjet mes Fondacionit Albiz dhe cilësdo palë të tretë.

Përveç kësaj, asnjë person tjetër për të cilin ka të bëjë Kodi nuk do të pajtohet të hyjë në besueshmëri ose marrëveshje të ngjashme, me cilëndo palë të tretë në emër të Fondacionit Albiz, përveç nëse marrëveshja e tillë nuk është miratuar nga ana e Drejtorit ekzekutiv ose Këshillit drejtues të Fondacionit Albiz.

5.2 Komunikimi me mediat dhe opinionin

Fondacioni Albiz është organizatë e cila angazhohet për punë transparente dhe me përgjegjësi, e cila është në interes të bashkësisë dhe si e tillë i respekton praktikat e mira për llogaridhënie dhe komunikim me aktorët e jashtëm, palët e prekura dhe të interesuara.

Drejtori ekzekutiv i Fondacionit Albiz i miraton kumtesat për opinionin, deklaratat për opinionin dhe materialet tjera për dukshmëri dhe promovim, duke përfshirë edhe ato on-line, para se të publikohen, ndërsa të cilat janë përparësi në emër të Fondacionit Albiz në suaza të ndonjë projekti ose si pjesë e punës së përditshme.

Fondacioni Albiz i respekton udhëzimet specifike dhe kërkesat e donatorëve për kontakt me mediat e shkruara dhe elektronike, si dhe për aktivitetet për dukshmëri dhe promovim.

6.1 Pasqyrë

Personat me të cilët ka të bëjë ky Kod e kanë për obligim ta mbështetin Fondacionin Albiz, ta avancojnë punën e vet kur do të paraqitet mundësia për këtë, dhe në atë drejtim nuk është lejuar që të ketë përfitim personal përmes (keq)përdorimit të pronës së organizatës, informatave ose pozitës.

6.2 Pronësia e mjeteve dhe prodhimeve për zhvillim të organizatës

Mjetet dhe prodhimet për zhvillim të organizatës të cilat janë krijuar ose ofruar nga ana e Fondacionit Albiz, ose të cilat janë prodhuar nga ana e personave të përfshirë me këtë Kod, duke shfrytëzuar fonde, mjete ose resurse të Fondacionit Albiz, i takojnë Fondacionit Albiz. Personat e përfshirë me këtë Kod nuk duhet t'i përdorin për dobi personale, ose t'u ndihmojnë të tjerëve që t'i ndërmarrin për dobi të tyre, përveç nëse kjo mundësi nuk i është ofruar fillimisht Fondacionit Albiz dhe është refuzuar, dhe nëse involvimi i personave për të cilët ka të bëjë Kodi nuk paraqet konflikt të interesave.

Emri i Fondacionit Albiz ose cilado pronë ose resurse nuk guxon të shfrytëzohet për përmirësimin e statusit personal ose për transaksione personale. Personat me të cilët ka të bëjë ky Kod nuk duhet të inkadrohen në veprimet me të cilat garohet (janë konkurrentë), janë në kundërshtim me interesat ose vlerat etike dhe politikat për rritje dhe zhvillim të Fondacionit Albiz, përveç nëse nuk janë autorizuar nga Drejtori ekzekutiv ose Këshilli drejtues i Fondacionit.

6.3 E përgjithshme

Personat për të cilët ka të bëjë ky Kod nuk duhet të kërkojnë, pranojnë ose të mbajnë dobi personale materiale prej klientëve të tyre, shfrytëzuesve, furnizuesve, partnerëve ose palëve tjera të prekura dhe të interesuara, me të cilët punon Fondacioni Albiz. Dobia personale mund të përfshijë dhuratë, shërbim, huazim, provizion, kompensim ose vlerë me të holla, përveç nëse nuk është lejuar ndryshe me këtë Kod.

6.3.1 Dhuratat, vaktet dhe zbavitje

Në përgjithësi, nuk duhet të pranoni dhurata në mjete në të holla ose zbritje të mallrave ose shërbimeve, përveç nëse ato nuk janë të kapshme nën kushte të njëjta për opinionin e gjerë.

Megjithatë, në harmonizim me pozitën tuaj, mund të pranoni benificione të cilat bien në një rën prej këtyre kategorive, nën kushte të cilat nuk kanë për qëllim që të ndihmoni anshëm ose të ju shpërblejnë për lidhjen me cilindo aktivitet me Fondacionin Albiz, dhe nëse frekuenca dhe vlera e përfitimeve të tilla personale nga një burim nuk janë tej mase ose të paarsyeshme:

- Dhuratat me vlerë të arsyeshme të cilat janë të lidhura me rastet më të shpeshta të pranuar, siç janë dasma, lindja e fëmijës, promovimi etj.;

- Udhëtime të paguara ose vendosja e mysafirëve të cilat përfshijnë prezantim formal të Fondacionit Albiz (nëse për të njëjtën nuk keni marrë pëlqim me shkrim nga ana e Drejtorit ekzekutiv);

- Material reklamues ose promovues me vlerë të arsyeshme;
- Shpërblime dhe mirënjohje nga organizatë qytetare, bamirëse, arsimore, fetare ose profesionale, nëse kanë vlerë të arsyeshme, dhe kanë të bëjnë me pranimin e arritjeve tuaja dhe punës tuaj; dhe

- Vakte, freskim dhe zbavitje, nën kusht të dëshmohet qëllimi afarist dhe në nivel të shpenzimit të arsyeshëm.

7 ANGAZHIMI JASHTË OBLIGIMEVE TË PUNËS

7.1 E përgjithshme

Personat për të cilat ka të bëjë ky Kod, përveç nëse nuk janë të autorizuar në mënyrë adekuate, nuk duhet të inkuadrohen në aktivitete jashtë obligimeve të punës, ose të kryejnë shërbime të jashtme, duke përfshirë shërbime konsulente, dhe aktivitete tjera me të cilat mund të ndërtohet konflikt i interesave lidhur me pozitën e vet në Fondacionin Albiz, ta kërcënojnë efikasitetin dhe efektivitetin në punën e Fondacionit Albiz, ose të reflektohen negativisht në Fondacionin Albiz. Personat për të cilat ka të bëjë ky Kod inkurajohen që të kërkojnë vërtetimin e aktiviteteve adekuate nga eprori i drejtpërdrejtë ose nga Drejtori ekzekutiv.

7.2 Angazhime dhe publikime

Secili angazhim i jashtëm i të punësuarve në konferenca, në përgatitjen e publikimeve ose aktivitete dhe shërbime tjera, në të cilat janë inkuadruar persona për të cilët ka të bëjë ky Kod, duhet të marrin pëlqim paraprak nga ana e Fondacionit Albiz.

7.3 Pjesëmarrje në aktivitete qytetare dhe bamirëse

Fondacioni Albiz i inkurajon të punësuarit të marrin pjesë në aktivitete bamirëse. Nëse inkuadrimi nënkupton shpenzim të dukshëm të kohës, jashtë Fondacionit Albiz, ose në mënyrë tjetër mund të ndikojë në kryerjen efikase të punësuarit në obligimet e tija të rregullta të punës, atëherë i njëjti duhet të marre pëlqim paraprak nga eprori i tij ose nga Drejtori ekzekutiv.

I punësuari duhet të jetë i vetëdijsëm për potencialin për konflikt të interesave nga ky lloj i inkuadrimit në iniciativa dhe aktivitete qytetare.

7.4 Aktivitete politike

Përveç në pëlqim me ligjin e aplikueshëm, personat për të cilët ka të bëjë ky Kod, nuk guxojnë ta shfrytëzojnë pronën, pajisjen, mjetet dhe resurset tjera të Fondacionit Albiz, që të bëjë kontribut drejt kandidatit politik ose partisë politike, duke i përfshirë kontributet e drejtpërdrejta për fushatë ose mbështetje jo financiare për kandidatin politik, siç është përdorimi i objekteve afariste, pajisjet ose resurset.

8 MBROJTJA E MJETEVE DHE SHFRYTËZIMI I DREJTË I PRONËS

8.1 Pasqyrë

Të gjithë personat për të cilët ka të bëjë ky Kod janë të obliguar që t'i mbrojnë mjetet e Fondacionit Albiz dhe të sigurojnë shfrytëzimin e tyre efikas.

Vjedhja, moskujdesi dhe dëmtimi i pronës dhe mjeteve të Fondacionit Albiz kanë ndikim të drejtpërdrejtë mbi mundësitë për zhvillim dhe qëndrueshmëri të organizatës.

Të gjitha mjetet e Fondacionit Albiz duhet të përdoren vetëm për qëllime legjitime.

8.2 Mbrojtja e mjeteve

Mjetet e Fondacionit Albiz duhet të shfrytëzohen që të plotësohet nevojat e veta operative dhe t'i arrijë qëllimet e veta zhvillimore. Personat për të cilët ka të bëjë ky Kod janë përgjegjës për mbrojtjen e mjeteve të Fondacionit Albiz dhe për sigurimin e shfrytëzimit të tyre efikas, dhe puna e sigurt dhe e kujdesshme.

Mjetet e Fondacionit Albiz, duke përfshirë edhe mjetet fizike, siç janë mobilet, pajisja, materialet, objektet dhe harduer sistemet, si dhe mjetet jo materiale, siç janë informatat e besueshme (duke përfshirë edhe planet zhvillimore, projektet etj.), si dhe të gjitha prodhimet e punës që do të zhvillohen në suaza të punës së Fondacionit Albiz janë pronë ekskluzive e Fondacionit Albiz.

Të gjitha këto mjete mund të shfrytëzohen vetëm në dobi të plotësim-it të nevojave dhe për arritjen e qëllimeve të Fondacionit Albiz.

8.3 Përdorimi i sistemeve kompjuterike, e-posta dhe interneti

Të gjitha sistemet e softuerit, harduerit dhe të rrjetit të Fondacionit Albiz dhe të gjitha e-mail dhe mesazhe tjera të Fondacionit Albiz, pa dallim nëse shfrytëzohen për komunikim të brendshëm ose të jashtëm, janë pronësi e Fondacionit Albiz dhe janë të dedikuara për qëllime organizative. Përdorimi personal duhet të minimizohet. Ngjashëm me këtë, shfrytëzimi i Internet resurseve të Fondacionit Albiz i dedikohet qëllimeve organizative ose aktiviteteve tjera adekuate të autorizuara. E-mail dhe të dhënat tjera elektronike, të dërguara ose të pranuar ruhen si pronë e Fondacionit Albiz dhe arkivohen në mënyrë adekuate.

E-mail komunikimi trajtohet si dokument me rëndësi të barabartë me dokumentacion të shtypur ose si shënim i shkruar me dorë.

Të gjitha transferimet e materialeve të besueshme ose të privileguara (pa dallim nëse me dokument, e-postë, faks, transferim tjetër elektronik përmes internetit) duhet të shënohen qartë si të tilla.

8.4 Furnizuesit

Dhënia e nënshkrimeve dhe obligimeve të furnizuesve të mallrave ose shërbimeve bëhet pa favorizim të cilitdo furnizues dhe në pajtim me procedurat për furnizim, të cilat janë shpallur publikisht dhe ku precizohen kriteret dhe pritjet për cilësi dhe çmim.

9 AFATET PËR AUTORIZIM

Personat për të cilët ka të bëjë ky Kod, duhet të jenë të vetëdijshëm për kufizimet e kompetencave dhe lirive të tyre të veprojnë në emër të Fondacionit Albiz, dhe nuk guxojnë të ndërmarrin çfarëdo aktivitetesh të cilat i tejkalojnë ato kufij.

9.1 Librat, incizimet, kontabiliteti dhe raportimi financiar

Saktësia në udhëheqjen e librave afarist dhe evidenca në Fondacionin Albiz ka rëndësi të madhe. Fondacioni Albiz e udhëheq kontabilitetin, i evidenton të ardhurat dhe shpenzimet, si dhe transaksionet tjera financiare, në pajtim me rregulloren ligjore, si dhe procedurat e donatorëve me të cilët punon.

Të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet në emër të Fondacionit Albiz, duke përfshirë edhe raportet për shpenzime personale, duhet të mbështeten me dokumente adekuate.

Të gjitha transaksionet duhet të evidentohen në pajtim me standartet, procedurat ligjore. Transaksionet duhet të evidentohen me kohë me qëllim që të mundësohet përgatitja e raporteve financiare në pajtim me parimet e përgjithshme të kontabilitetit. Personat për të cilët ka të bëjë ky Kod janë përgjegjës për raportimin e saktë dhe me kohë për të gjitha shpenzimet afariste të krijuara.

Organizata përgatit raporte të auditit në pajtim me rregullat dhe kërkesat ligjore të donatorëve.

9.2 Paraqitja e sjelljes jo legale ose jo etike

Të punësuarit për të cilët ka të bëjë ky Kod janë përgjegjës për raportim në pajtim me procedurat e caktuara me këtë Kod, si dhe në pajtim me rregullat ligjore dhe juridike, të cilat e rregullojnë punën e Fondacionit Albiz.

Mashtrimi mund të ndikojë dukshëm në autoritetin dhe suksesin e Fondacionit Albiz. Fondacioni Albiz pret që çdo përpjekje ose mashtrim i vërtetuar ose puna në kundërshtim me këtë Kod dhe me rregullat ligjore të paraqitet te eprori përgjegjës ose Drejtori ekzekutiv i organizatës.

Raportimi për veprimet e këtilla nuk janë lëndë e procedurës disiplinore në rast të raportit të parashtruar të rrejshëm. Megjithatë, mosparaqitja e vetëdijshme është lëndë e procedurës disiplinore, dhe mund të rezultojë me ndërprerjen e marrëdhënies së punës.

10 INFORMATAT PËR KONTAKT PËR PERSONIN PËRGJEGJËS PËR ZBATIMIN E KODIT

Ky Kod do të zbatohet nga ana e personit përgjegjës në Fondacionin Albiz i cili i përgjigjet drejtpërdrejtë Drejtorit ekzekutiv dhe Këshillit drejtues të Fondacionit. Ky funksion mund t'i jepet si obligim pune shtesë ndonjërit prej të punësuarve aktual, të cilët janë në pozita më të larta udhëheqëse në organizatë.

Ky Kod po ashtu është i kapshëm në Internet faqen e Fondacionit Albiz. Fondacioni Albiz pret që personat për të cilët ka të bëjë ky Kod, ta përcjellin gjatë gjithë kohëzgjatjes së angazhimit të tyre dhe punës me organizatën.

KODI ETIK

FONDACIONI ALBIZ

web: www.albiz.org.mk
tel: +389 2 2057 632
e-mail: info@albiz.org.mk